

FOTO: JAN VAN BAVEL

Jean-Luc Lamont gaf in juni uitleg over de stand van het gewas in een proefveld wintergerst in het Vlaams-Brabantse Melkwezer.

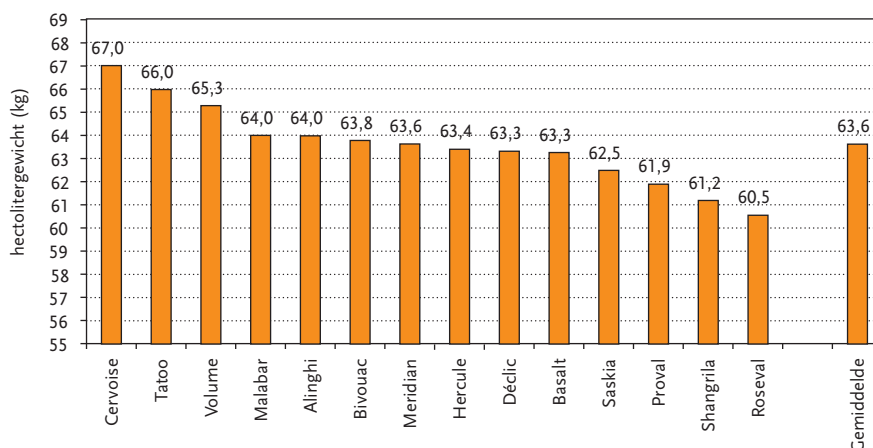
Behoorlijke opbrengst in rassenproeven wintergerst

In 2011 werden door het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen in het Vlaams Gewest 4 rassenproeven op zesrijige wintergerst aangelegd. De proeven lagen aan in de provincies West-Vlaanderen (Spiere-Helkijn), Vlaams-Brabant (Leefdaal en Melkwezer) en Limburg (Tongeren). – NAAR: LCG –

Het rassenonderzoek omvatte uitsluitend zesrijige rassen. Een overzicht van de rassen in proef is weergegeven in tabel 1. Het

rassenonderzoek vond plaats onder praktijkomstandigheden. De ziektebestrijding werd beperkt tot 1 fungicidenbehandeling,

• akkerbouw • granen •

Figuur 1 Hectolitergewicht in kg – Rassenproeven zesrijige wintergerst LCG 2011

Tabel 1 Overzicht van de rassen in proef - Rassenproeven zesrijige wintergerst LCG 2011

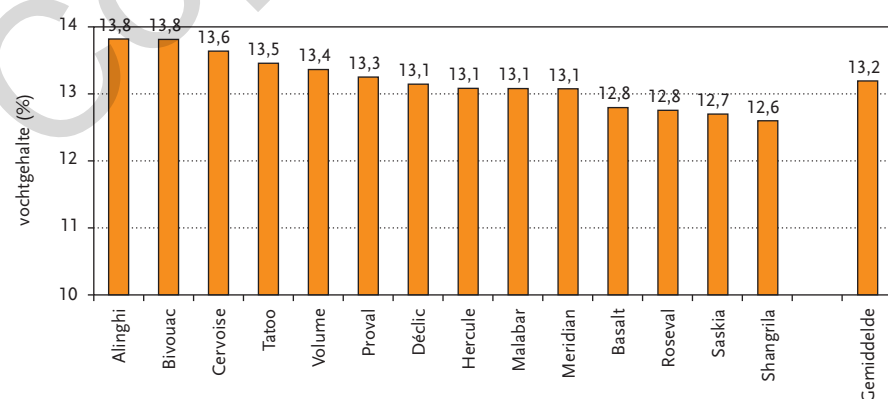
Ras	Opname Europese rassenlijst ¹	Mandataris/verdelers
Alinghi	2006	Aveve
Basalt	2011	Limagrain Belgium
Bivouac	2007	Philip Seeds
Cervoise	2005	Limagrain Belgium
Déclic	2010	Philip Seeds
Ericas	2009 (B)	Limagrain Belgium
Escadre	2010	Philip Seeds
Gigga	2009	Philip Seeds
Hercule	2010	Jorion
Malabar	2009	Jorion
Meridian	2010	Aveve
Proval	2007 (B)	Jorion
Roseval	2008 (B)	Jorion
Saskia	2010 (B)	Limagrain Belgium
Shangrila	2005	Philip Seeds
Hybriderassen		
Hobbit	2009	Syngenta Seeds
Tatoo	2007	Syngenta Seeds
Volume	2007	SCAM

Alle rassen zijn resistent tegen het gele mozaïekvirus. In regio's waar deze sterk gevreesde virusziekte voorkomt, moet men hiermee bij de rassenkeuze rekening houden.

¹ (B) = ras evenens ingeschreven op de Belgische rassenlijst

Tabel 2 Proefomstandigheden - Rassenproeven zesrijige wintergerst LCG 2011

	West-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	
	Spiere-Helkijn	Bertem (Leefdaal)	Linter (Melkwezer)	Tongeren (Widoöie)
Proefnemer	inagro	ADLO	ADLO	PIBO
Grondsoort	Leem	Zandleem	Leem	Leem
Voorvrucht	Wintertarwe	Wintergerst	Uien	Wintertarwe
Zaaidatum	14/10/2010	7/10/2010	4/10/2010	1/10/2010
Zaaidichtheid (zaden/m ²)	300	300	250	250
	220 (hybriden)	240 (hybriden)	200 (hybriden)	210 (hybriden)
Stikstofbemesting (kg/ha N)	133		123	133
	(39+40+54)		(43+33+47)	(80+53)
Groeieregulatoren	5/4/2011	30/4/2011	11/4/2011	26/4/2011
	Moddus 0,5 l	(baardstadium) Ethefon 1,25 l	(tweede knoop) Moddus 0,4 l	(laatste blad/baard) Ethefon 1 l
	26/4/2011		28/4/2011	
	(laatste blad)		(laatste blad)	
	Terpal 2 l		Ethefon 1 l	
Fungiciden	26/4/2011	30/4/2011	28/4/2011	26/4/2011
	(laatste blad)	(baardstadium)	(laatste blad)	(laatste blad/baard)
	Fandango 1,25 l	Fandango 1,25 l	Fandango 1,25 l	Fandango 1,25 l
Insecticiden:				
- zaai zaadbehandeling met Gaucho Orge	Ja	Ja	Ja	Ja
- gewasbespuiting herfst/vroege voorjaar	-	-	-	-
Oogstdatum	5/7/2011	5/7/2011	1/8/2011	4/7/2011

Figuur 2 Vochtgehalte (%) - Rassenproeven zesrijige wintergerst LCG 2011

met name in het laatste blad- tot baardenstadium. De omstandigheden waarin de rassenvergelijking in 2011 gebeurde, zijn weergegeven in tabel 2.

Korrelopbrengst

Bij de rassenkeuze zijn – voor wat de korrelopbrengst betreft – zowel de regelmatigheid van het ras over de diverse proefplaatsen binnen hetzelfde jaar als de regelmatigheid van het ras over de jaren belangrijk. Bij de rassenkeuze is het immers niet aangewezen zich enkel te laten leiden door de opbrengstcijfers van 1 jaar. Om het opbrengstvermogen van een ras optimaal te evalueren, is het noodzakelijk resultaten over meerdere proefjaren (bij voorkeur minstens 3 proefjaren) te beschouwen. De opbrengstcijfers van 1 jaar zijn immers eigen aan de groeiomstandigheden van het betreffende jaar. Het meerjarig gemiddelde van een ras is des te betrouwbaarder, naarmate de korrelopbrengst van het ras over de jaren stabiel is. Om de risico's te spreiden, zaai je best verschillende rassen uit. Vroegere resultaten leren ons dat het opbrengstpotentieel van rassen wisselend kan zijn in functie van het perceel en het jaar. Soms zijn zowel de perceelsverschillen als de jaarverschillen zelfs zeer groot.

Tabel 3 geeft procentueel de korrelopbrengst per ras weer in verhouding tot de gemiddelde korrelopbrengst van de getuigenrassen Alinghi, Bivouac, Cervoise, Malabar, Meridian, Proval, Roseval, Saskia en Shangrila. De gemiddelde opbrengst van een ras over de proefplaatsen is uiteraard betrouwbaarder naarmate de korrelopbrengst over de proefplaatsen regelmatig is. Het ras Meridian komt, bekeken over de 3 proefplaatsen, als beste naar voren. Bivouac presteerde, na een dipje in 2010, opnieuw op het niveau van 2009. Ook Tatoo, Saskia, Volume, Hercule en Basalt presteerden beter dan het gemiddelde, maar het zijn nieuwe rassen waarvan er enkel nog maar voor dit jaar proefresultaten zijn.

Hectolitergewicht

Het hectolitergewicht van de wintergerst bedroeg in 2011 gemiddeld over alle rassen en alle proefplaatsen 63,6 kg. Figuur 1 toont dat Cervoise het hoogste hectolitergewicht behaalde met 67 kg. Het wordt gevolgd door respectievelijk Tatoo en Volume. De laagste hectolitergewichten werden gemeten bij Roseval, Shangrila en Proval.

Vochtgehalte

Het vochtgehalte bij de oogst van de wintergerst bedroeg gemiddeld over alle rassen en alle proefplaatsen 13,2% in 2011. Uit figuur 2 kan je afleiden dat de hoogste vochtgehaltes werden vastgesteld bij Alinghi, Bivouac en Cervoise. Shangrila,

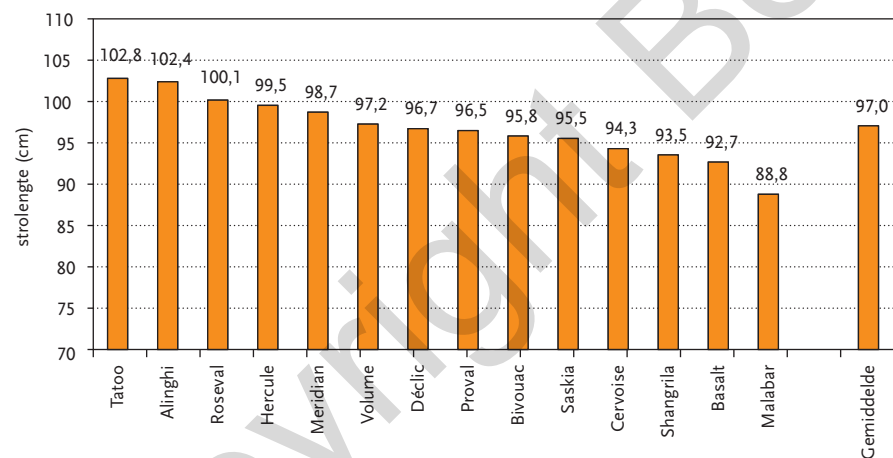
Tabel 3 Korrelopbrengst - Rassenproeven zesrijige wintergerst LCG 2011

Ras	Korrelopbrengst ¹ (%)				Gemiddelde
	Spiere-Helkijn	Bertem	Linter	Tongeren	
	Leem	(Leefdaal)	(Melkwezer)	Leem	
Hoogste opbrengst					
Meridian	106,9	101,6	107,0	105,5	105,2
Iets boven het gemiddelde					
Tatoo ²	103,6	107,5	106,2	99,5	104,2
Bivouac	106,4	103,2	106,6	100,6	104,2
Saskia	102,1	102,6	106,0	100,8	102,9
Volume ²	103,4	102,9	101,1	103,7	102,8
Hercule	103,7	106,5	100,6	99,9	102,7
Basalt	95,0	104,5	105,8	98,3	100,9
Iets onder het gemiddelde					
Malabar	94,8	103,5	97,5	101,3	99,3
Alinghi	101,7	94,1	99,7	98,5	98,5
Proval	97,0	99,3	98,8	98,4	98,4
Déclic	104,2	97,4	95,6	94,9	98,0
Roseval	102,9	96,1	92,5	97,9	97,4
Shangrila	94,7	100,2	94,3	100,1	97,3
Cervoise	93,5	99,3	97,6	97,0	96,9
Rassen op een beperkt aantal plaatsen beproefd					
Ericas	100,0	-	-	-	-
Escadre	94,2	-	-	99,1	-
Gigga	104,3	-	-	95,9	-
Hobbit ²	104,3	-	-	-	-
Getuigen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
kg/ha	10.431	8.300	12.133	10.603	10.367

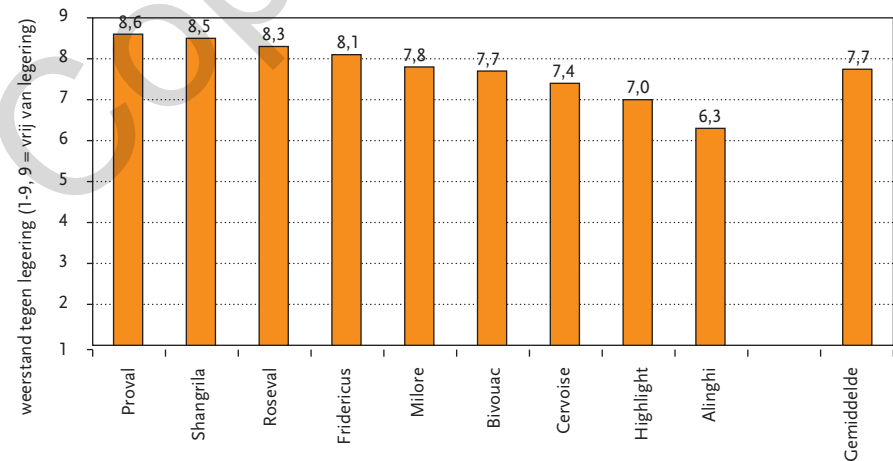
In de proef werd 1 fungicidenbehandeling toegepast (laatste blad tot baardenstadium).

¹ Relatieve waarden t.o.v. het gemiddelde van de getuigen Alinghi, Biouvac, Cervoise, Malabar, Meridian, Proval, Roseval, Saskia en Shangrila van hetzelfde veld

² Hybriderassen

Figuur 3 Strolengte (cm) - Rassenproeven zesrijige wintergerst LCG 2011

Figuur 4 Weerstand tegen legering - Rassenproeven zesrijige wintergerst LCG 2008-2009

Tabel 4 Weerstand tegen bladziekten - Rassenproeven zesrijige wintergerst LCG 2011

Ras	Netvlekkenziekte
Alinghi	5,5
Basalt	5,8
Bivouac	4,2
Cervoise	4,5
Déclic	5,6
Escadre	5,4
Gigga	5,4
Hercule	5,2
Malabar	6,3
Meridian	6,2
Proval	6,3
Roseval	4,5
Saskia	5,8
Shangrila	5,0
Hybriderassen	
Tatoo ²	4,6
Volume ²	5,2
Gemiddelde	5,3

¹ Weerstand tegen netvlekkenziekte op onbehandeld gewas: schaal 1-9; hoger cijfer betekent betere weerstand

² Hybriderassen

Saskia, Roseval en Basalt tekenden voor de laagste vochtgehalten.

Bladziekten

Bij de bladziekten was enkel netvlekkenziekte in voldoende mate aanwezig om tot een adequate beoordeling te komen. De weerstand ten aanzien van netvlekkenziekte berust op de waarnemingen in Spiere-Helkijn en in Tongeren. Tabel 4 geeft de resultaten weer. Minst gevoelig zijn: Malabar, Meridian en Proval. Bivouac, Cervoise, Roseval en Tatoo toonden zich het meest gevoelig.

Strolengte

De resultaten voor de strolengte, die voorgesteld worden in figuur 3, zijn gebaseerd op de proefplaatsen Melkwezer, Spiere-Helkijn en Tongeren. Tatoo en Alinghi hadden het langste stro. Malabar was de kortste.

Legering

In 2011 kwam er tot begin juli weinig legering voor in het graan. Daardoor waren er onvoldoende gegevens omtrent de legergevoeligheid in de rassenproeven. Omdat ook 2010 geen legerjaar was, toont figuur 4 de LCG-resultaten bekomen in 2008 en 2009. Proval en Shangrila zijn minder gevoelig voor legeren. Ze worden gevolgd door Roseval en Fridericus. Alinghi is het gevoeligste voor legeren. ■

Werkten mee aan dit artikel: Daniël Wit-touck, Lies Willaert & Kristof Boone, West-Vlaams Proefcentrum voor de Akkerbouw, inagro vzw; Dieter Cauffman, Jos Fagard, Jeroen Daniëls & Sander Hoogstijns, PIVO Campus, Tongeren; Yvan Lambrechts & Jean-Luc Lamont, Vlaamse overheid, ADLO Granen.